

Blogreeks 'Herstructureren in crisistijd'

Het herstructureren van contracten bij financiële moeilijkheden

Datum: 9 december 2022

Als gevolg van de recente economische ontwikkelingen komen steeds meer ondernemingen in zwaar weer terecht. Ook het aantal uitgesproken faillissementen neemt sinds kort weer toe. Belangrijk is daarom dat u op tijd de problemen binnen uw onderneming signaleert en daarop de juiste acties onderneemt. In deze vierde blog van de 8-delige blogreeks 'Herstructureren in crisistijd', gaat Rhea Bask in op het herstructureren van contracten bij financiële moeilijkheden.

Elke onderneming kan te maken krijgen met financiële tegenslagen. De huidige marktomstandigheden maken dat steeds meer ondernemers hun verplichtingen tegenover opdrachtgevers niet kunnen nakomen, bijvoorbeeld als gevolg van de gestegen grondstof- en energieprijzen. Bij langlopende overeenkomsten kan het zelfs voorkomen dat de verkoopprijzen die met de eindafnemer zijn vastgelegd niet langer voldoende zijn om de kostprijs te dekken. Een overeenkomst kan dan verlieslatend worden waardoor de onderneming financieel in de knel komt.

In dergelijke gevallen zal de onderneming de contracten opnieuw willen uitonderhandelen om zo het financiële tij te keren. Dit is helaas niet altijd mogelijk. Zo kan het zijn dat de overeenkomst tussentijdse wijzigingen of beëindiging uitsluit of dat de wederpartij simpelweg niet openstaat voor heronderhandelingen. In dat geval kan de [Wet Homologatie Onderhands Akkoord \(WHOA\)](#) uitkomst bieden. Wat is de WHOA en hoe kan dit instrument uw onderneming in zwaar weer helpen? Hoe kunt u contracten toch herstructureren als uw onderneming in financiële moeilijkheden verkeert?

De WHOA als middel om contracten te herstructureren

De WHOA is een herstructureringsinstrument dat bedoeld is voor ondernemingen die in de kern weliswaar levensvatbaar zijn, maar te maken hebben met financiële tegenslagen die een faillissement onafwendbaar maken. De WHOA biedt deze ondernemingen de mogelijkheid om de schuldenlast te verlichten door hun schuldeisers een akkoord aan te bieden. In het ideale geval gebeurt dat in onderling overleg, waarbij alle schuldeisers met de regeling instemmen. Echter, de WHOA biedt ondernemingen ook de mogelijkheid om een zogeheten dwangakkoord op te leggen. Dit betekent dat niet alle schuldeisers met het akkoord hoeven in te stemmen. Ook tegenstemmende schuldeisers kunnen dan aan het akkoord worden gebonden, mits het akkoord aan een aantal voorwaarden voldoet.

Contracten wijzigen met behulp van de WHOA: Hoe werkt het?

Niet alleen het verlichten van de schuldenlast kan belangrijk zijn om een faillissement te voorkomen. Zo kan het ook noodzakelijk zijn dat lopende overeenkomsten worden opgebroken. De procedure voor het wijzigen van overeenkomsten in het kader van een WHOA-akkoord ziet er als volgt uit.

Nieuw contractvoorstel

Gelijktijdig met het aanbieden van een akkoord aan zijn schuldeisers kan een ondernemer ook besluiten om zijn contractspartijen een voorstel te doen voor een wijziging of beëindiging van contracten. Dat voorstel is vormvrij. Bij ontvangst van dit voorstel staan voor de wederpartij twee opties open. Enerzijds kan hij het wijzigingsvoorstel accepteren of een tegenvoorstel doen, anderzijds kan hij het voorstel weigeren.

Opzegging contract via homologatie WHOA-akkoord

Indien de contractspartijen overeenstemming bereiken over gewijzigde voorwaarden, dan kunnen zij dat vastleggen in een nieuwe overeenkomst. Daarmee is de zaak eenvoudig opgelost. In het geval géén overeenstemming wordt bereikt en de wederpartij het voorstel van de ondernemer weigert, kan de ondernemer de rechtbank vragen om de overeenkomst eenzijdig te mogen opzeggen. Dit gebeurt tegelijkertijd bij het [homologatieverzoek](#) van het WHOA-akkoord. Een verzoek tot opzegging van een overeenkomst kan worden toegewezen wanneer ook het bijbehorende WHOA-akkoord wordt gehomologeerd (verbindend wordt verklaard). De opzegging vindt dan automatisch plaats op dezelfde dag als waarop het akkoord wordt gehomologeerd.

De ondernemer kan de WHOA niet gebruiken om de overeenkomst slechts gedeeltelijk op te zeggen. Wanneer in het kader van een WHOA-akkoord een verzoek wordt gedaan tot beëindiging van een overeenkomst, dan betreft dit de gehele overeenkomst. Let wel: doordat de overeenkomst via het WHOA-akkoord wordt beëindigd, kan de contractspartij mogelijk aanspraak maken op schadevergoeding.

Opzegtermijn

Bij een verzoek tot opzegging van de overeenkomst via het WHOA-akkoord kan de ondernemer zelf bepalen welke opzegtermijn hij hanteert. De rechtbank beoordeelt of de verzochte opzegtermijn redelijk is. Wanneer dat niet het geval is, kan de rechtbank de opzegtermijn verlengen. De maximale opzegtermijn bedraagt in elk geval drie maanden.

Ipsa facto-clausules

Tijdens voorbereidingen van het WHOA-akkoord zijn contractspartijen niet bevoegd om de overeenkomsten te beëindigen op grond van zogeheten *ipsa facto* clausules. Dit soort clausules bepalen dat een overeenkomst kan worden beëindigd bij bepaalde gebeurtenissen, zoals een faillissement of surseance. Ook kan de wederpartij zich niet beroepen op contractuele bevoegdheden zoals opschorting zolang de grond daarvoor enkel is gelegen in de voorbereiding van het WHOA-akkoord.

Rechten contractspartij ondernemer

De contractspartij van de ondernemer hoeft gedurende de voorbereidingen van het WHOA-akkoord echter niet alles te dulden. Komt de ondernemer tijdens de akkoordvoorbereidingen zijn verplichtingen tegenover de contractspartij niet na, dan kan zijn wederpartij hem alsnog in gebreke stellen en de overeenkomst ontbinden. Dit is alleen anders wanneer er een [afkoelingsperiode](#) is gelast: in dat geval kan een verzuim dat vóór de afkoelingsperiode is ingetreden niet worden aangevoerd als grond om de overeenkomst te ontbinden. Alleen verzuimen die zich tijdens de afkoelingsperiode voordoen, kunnen dat rechtvaardigen.

Kortom

De WHOA helpt ondernemers niet alleen bij bestaande schulden; ook toekomstige verplichtingen kunnen door middel van de WHOA worden gewijzigd. Dit biedt mogelijkheden voor een onderneming in financiële moeilijkheden. Voor het slagen van een WHOA-akkoord is een goede voorbereiding echter cruciaal. Het is daarom raadzaam om op tijd advies in te winnen en met schuldeisers in overleg te treden over een eventuele regeling.

Contractspartijen van een onderneming die een WHOA-akkoord aanbiedt doen er verstandig aan om zorgvuldig te beoordelen of zij met een voorstel voor een contractwijziging kunnen instemmen. Het alternatief voor hen is namelijk een mogelijke beëindiging van de overeenkomst via de rechter. Dit kan verregaande gevolgen hebben, waardoor het raadzaam is om hierover juridisch advies in te winnen.

Wilt u meer weten over het wijzigen van contracten door middel van de WHOA? Neem dan gerust contact op met één van onze specialisten. Wij zijn u graag van dienst.

Voor meer informatie:

Rhea Bask
+31 30 25 95 567
rheabask@vbk.nl